

BARCELONEJANT

NATÀLIA
Farré

Hermes, el déu de Barcelona

És omnipresent. Se'l troba per tots, o gairebé tots, els barris de Barcelona. Encara que la seva presència es concentra sobretot al centre de la ciutat. I en contra del que pugui semblar no és un turista. Res d'això. El seu desembarcament es remunta a molt abans que el fenomen guiri es convertís en plaga per a uns i manà per a altres. Tan enrere que la llegenda diu que va ser el primer a arribar. Ho va fer en l'albor dels temps amb el seu germà Hèracles mentre buscaven la novena de les barques que els escortaven en el seu viatge a la recerca del velló d'or. L'embarcació, extraviada, la van trobar a la costa de Montjuïc, i el lloc els va agradar tant que van aixecar *Barca nona*. És Hermes per als grecs, Mercuri per als romans.

Hermes va continuar el seu viatge, però va deixar aquí la seva empremta. I tant si la va deixar. Només cal dirigir-se a la plaça de Catalunya per comprovar-ho. Des d'allà es poden veure o intuir 47 representacions seves. Sense comptar les que han desaparegut, com els baixos relleus que al seu dia van decorar amb la deïtat la que va ser seu del Banco de Vizcaya i ara ho és d'una cadena de restaurants. O un dels tres que coronaven la Casa Pich i Pon. El més curiós dels dos que sobreviuen és que no són de marbre, bronze o qualsevol altre material noble dels que se solien utilitzar a les cases burgeses de principis del XX, sinó que són de fibra de vidre. Dels originals no se'n sap res des de la guerra civil; els actuals són obra de l'escultora **Susana Solano** i es van instal·lar en els 80. Amb tot, el més representatiu és el que porta la firma de **Frederic Marès** i es troba sota l'únic pi que s'aixeca a la plaça.

En sòl sagrat

Als peus d'aquesta escultura, que respon al nom Barcelona, és on elegeixen fer-se la fotografia tres dels autodenominats Caçadors d'Hermes. Un grup heterogeni d'11 persones apassionades per la deïtat i la ciutat, i que en les seves estones lliures surten de caça. «Quan la gent

JULIO CARBÓ

► Membres de Caçadors d'Hermes, a la plaça de Catalunya.

sent caçar s'imagina una escopeta i nosaltres com a arma només portem la càmera», aclareix **Andrés Paredes**, un dels fundadors de la iniciativa. La idea és trobar i capturar fotogràficament tots els Hermes que hi ha a Barcelona. De moment sumen més de cent localitzacions. Però cada lloc pot tenir més d'una representació del déu grec. I alguna bastantes més. Com a exemple hi ha els 28 minibustos que acumula l'Institut Nacional d'Estadística de Via Laietana. L'edifici va ser originàriament seu de la Compañia Arrendataria de Tabacos. D'aquí tanta deïtat ornamental.

No en va, a més d'omnipresent, Hermes és també multifuncional. «És el protector del comerç, de la indústria i de la navegació. És també l'herald dels déus, inspirador de les arts i acompanya les ànimes a l'inframón. És el déu més ocupat de l'Olimp», afirma **Roser Messa**, una altra de les caçadores. I per això, pel seu vessant comercial i industrial, va ser adoptat pels burgesos de la ciutat al segle XIX, i amb els seus atributs: el caduceu, el pètasus alat i les sandàlies, també alades,

van decorar les seves cases, empreses i tombes: «És capaç de col·locar alguns dels seus atributs pagans en esglésies i cementiris catòlics», explica **Paredes**. Passa, per exemple, a Santa Maria del Mar i a Sant Just i Pastor. A totes dues hi ha vitralls amb el caduceu. El motiu de tant paganisme en sòl sagrat és monetari. Les empreses que van pagar la restauració d'aquestes vidrieres tenien l'atribut d'Hermes com a emblema. I el van posar aquí.

Els Caçadors d'Hermes fa quatre anys que fan safaris (que publiciten en el seu Facebook i obren a tothom qui s'hi vulgui apuntar), però encara els queden molts déus per descobrir. «Totes les cases i palaus tancats al públic que amaguen imatges d'Hermes al seu interior, com el Palau Moja o el Palau March», apunta **Neus Prats**, la tercera caçadora present. Però alguns dels ja capturats tenen llibre avui a la venda, *La Barcelona de Hermes* (Albertí Editor), una publicació que «no pretén ser un catàleg, sinó despertar la curiositat de la gent», afirmen. Doncs això, calçat còmode i a recórrer la ciutat a la recerca del seu fundador. ≡